

11 במאי 2026

לכבוד

עו"ד שגית אפיק

היועצת המשפטית לכנסת

Lishkat-yoetz@justice.gov.il

שלום רב,

הנדון: דיוני הוועדה המיוחדת בראשות ח"כ גלית דיסטל בעניין אסדרת שידורי החדשות בישראל – הפרת המתווה שנקבע על-ידי הייעוץ המשפטי לכנסת

1. אנו פונים אליך בהמשך למכתבנו מיום 10.5.2026, שעסק בהפרת המתווה לדיוני הוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ו-2025 (להלן: "הוועדה המיוחדת" ו-"הצעת החוק", בהתאמה), כפי שנקבע במכתבך מיום 11.1.2025 (להלן: "המתווה").
2. במכתב זה אנו מבקשים להסב את תשומת הלב להפרה משמעותית נוספת של המתווה, הנוגעת לדיונים שמקיימת הוועדה המיוחדת בסוגיית אסדרת שידורי החדשות בישראל; זאת, בניגוד ברור למתווה שנקבע, ובאופן המעורר חשש ממשי לפגיעה באמות מידה חוקתיות ובתפקודה התקין של תקשורת חופשית בישראל.
3. בימים אלה דנה הוועדה המיוחדת בהוראות סעיפים 99 עד 107 להצעת החוק, שעניינן הפעלת יישומן להפצת שידורים, אשר אמור לבוא תחת מערך "עידן פלוס". חלק ניכר מדיוני הוועדה מוקדש להסדרה שתחול, בהקשר זה, על הפצת שידורי חדשות, שכן חלק הארי של ספקי התכנים שצפויים להיות מופצים באמצעות היישומן הם ספקי חדשות. בתוך כך מקיימת הוועדה דיונים אינטנסיביים, בין היתר, בשאלת הגדרתם של ספקי החדשות ששידוריהם יופצו באמצעות היישומן ובתנאי הסף שייקבעו לצורך הפצת שידורי החדשות.
4. נוסף על כך, על סדר יומה של הישיבה הקרובה עומדים גם סעיפים 71-72 להצעת החוק, שאף הם עוסקים באסדרת הפצתם של שידורי חדשות בישראל. סעיף 71 עניינו בחובה המוטלת על ספקי תכנים להפיץ שידורי חדשות, ואילו סעיף 72 עניינו בחובות שיחולו על ספקי תכנים בכל הנוגע ל"סדר ובולטות" שיינתנו לשידורי החדשות בממשקי הצפייה.
5. משמעות הדברים היא כי כבר עתה עוסקים דיוני הוועדה בהסדרת הפצתם של שידורי החדשות הן באמצעות המערך הממשלתי (היישומן) והן באמצעות הסקטור הפרטי (ספקי התכנים שיפעלו מכוח היתר).
6. כידוע, סוגיית אסדרת שידורי החדשות מצויה בלב המחלוקת הפנים-ממשלתית שהתעוררה באשר להשלכותיהם של ההסדרים המוצעים בהצעת החוק על תפקודה ועצמאותה של התקשורת בישראל, וכן על מעמדה ואיתנותה של הדמוקרטיה הישראלית.

7. בנסיבות אלה נקבע במתווה כי הדיון באסדרת שידורי החדשות יידחה, וכי הוועדה תקדים ותדון תחילה בסוגיות שלגביהן כבר התקיימה עבודת מטה ממשלתית ואשר הבשילו, ברובן, לכדי דיון פרלמנטרי תקין וממצה.
8. ואולם, בנסיבות הקיימות, אין עוד ספק כי גם חלק זה של המתווה הופר ואינו מקיים עוד. במקום להמשיך ולדון בחלקים רבים אחרים של הצעת החוק, שעליהם בחרו יו"ר הוועדה ושר התקשורת לדלג, עברה הוועדה לדון באסדרת שידורי החדשות, חרף המחלוקת היסודית העומדת בבסיסה וחרף השלכותיה האפשריות על עקרונות יסוד חוקתיים.
9. יודגש: גם אם בשלב זה נדמה לכאורה כי דיוני הוועדה עוסקים "רק" בסוגיית הפצתם של שידורי החדשות, הרי שבפועל מדובר בדיונים הכרוכים בהסדרים מהותיים ועקרוניים, שבמסגרתם מתקבלות החלטות באשר לעצם הגדרתם של ספקי החדשות, לתנאי הסף שיחולו על פעילותם וליחסי הגומלין בינם לבין יתר ספקי התכנים.
10. בה בעת, הדיון המתקיים אינו עוסק בסוגיות היסוד המצויות בלב המחלוקת החוקתית, ובהן שאלת מהימנותם של שידורי החדשות והסדרי הבעלות הצולבת שיחולו על ספקי שידורי החדשות.
11. אם ימשך מתווה דיונים זה, התוצאה תהיה אסדרה בפועל של פעילותם של ספקי החדשות בישראל, מבלי שיחולו עליהם עקרונות בסיסיים הנוגעים להבטחת מהימנות השידורים, ומבלי שייקבעו נורמות נדרשות לעניין בעלות צולבת ולהפחתת הריכוזיות בתחום.
12. במילים אחרות, כך תושג הלכה למעשה אותה תוצאה ממש שמנסחי הצעת החוק ביקשו לקדם מלכתחילה, עוד בטרם נבחנו והוכרעו הסוגיות החוקתיות והציבוריות הכבדות הכרוכות בכך.
13. במכתבו מיום 18.5.2025 עמד עו"ד מאיר לוין, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי), על הפגיעה הגלומה בהסדרים מסוג זה בעקרונות יסוד חוקתיים:
"תוצאת הדברים היא שההצעה כוללת הסדרים המאפשרים התערבות פוליטית ויוצרים סיכונים מוגברים למעורבות מסוג זה בעבודת גופי השידורים; התערבות מסחרית ופוליטית בשידורי החדשות; ופוטנציאל להשתלטות של גופים מסחריים חזקים על מספר במות תקשורת תוך החזקות צולבות, באופן המביא לצמצום מגוון הדעות וחותר תחת עקרון "ריבוי הבמות".
לו תקודם ההצעה במתכונתה הנוכחית, ישנו חשש ממשי שתגרם פגיעה חמורה בתפקודה התקין של התקשורת החופשית בישראל, באפשרותם של גופי השידורים למלא את תפקידם בחברה דמוקרטית וכן חשש ממשי לפגיעה חמורה בחופש הביטוי והעיתונות, שהם חלק בלתי נפרד מצביונה הדמוקרטי של מדינת ישראל"
14. עמדות דומות נשמעו לא אחת במהלך דיוני הוועדה המיוחדת, גם על ידי נציגות הייעוץ המשפטי לממשלה שהשתתפו בדיונים, ומצד נציגי רשות האסדרה שעמדו על פגמים יסודיים שנפלו בהליך גיבוש ההסדרים העומדים על הפרק.

15. בנסיבות הקיימות, אנו מבקשים אפוא כי הייעוץ המשפטי לכנסת יורה על הפסקת דיוני הוועדה המיוחדת הנוגעים לשידורי החדשות, עד לדיון ביתר החלקים בהצעת החוק אשר גובשו בהסכמה פנים-ממשלתית והגיעו לבשלות הנדרשת לשם הדיון בוועדה המיוחדת.
16. לחלופין, נבקש כי הייעוץ המשפטי לוועדה המיוחדת יבהיר בדחיפות את עמדתו המשפטית בדבר ההשלכות שתהיה לחקיקה המתגבשת על תפקודה התקין של התקשורת החופשית בישראל ועל הפגיעה העלולה להיגרם לעקרונות היסוד של השיטה החוקתית בישראל, ובכלל זה לחופש הביטוי ולחופש העיתונות.
17. אנו שבים ועומדים על עמדתנו כי אם לא יינקטו צעדים כאמור, וככל שהדיון יוסיף להתנהל במתכונתו הנוכחית, יהיה מדובר בפגם שורשי היורד לשורש הליך החקיקה. המשך ניהול ההליך בדרך זו אינו פוגע רק בזכויותיהם של חברי הכנסת או בתקינותו של דיון מסוים; הוא פוגע במעמדו של הייעוץ המשפטי לכנסת, בנורמות העבודה הפרלמנטריות, בעקרון ההשתתפות ובהבטחת יכולתה של הכנסת למלא את תפקידה כרשות מחוקקת ומפקחת.
18. אשר על כן, אנו שבים ומבקשים התערבות מיידית, ברורה וחד-משמעית, בטרם יתקבע מהלך דיוני הסותר את המתווה שנקבע ואת אמות המידה הנדרשות להליך חקיקה תקין.

בכבוד רב,

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת

רון ריינגולד, עו"ד

מייצג מכון זולת

